

За інженерні кадри

Газета видається з лютого 1981 року.

ЩОТИЖНЕВА ГАЗЕТА КОЛЕКТИВУ ВІННИЦЬКОГО ПОЛІТЕХНІЧНОГО ІНСТИТУТУ

№ 35 (407)

П'ятниця, 2 листопада 1990 року.

Виходить раз на тиждень

Ціна 2 коп.

НА ВЕЛИКІЙ ВЧЕНІЙ РАДІ

СТАТУС НЕЗАЛЕЖНОСТІ

Просимо уважно прочитати сьогоднішні титри нашої газети. Ви не знайдете двох звичних рядків під заголовком, які раніше свідчили, що це орган парткому, ректорату, профкомів та комітету комсомолу. Іншими словами — орган начальства всіх інститутських рангів.

Віднині «За інженерні кадри» — щотижнева газета колективу Вінницького політехнічного інституту. Так вирішила велика вчена рада нашого вузу на засіданні 25 жовтня 1990 року.

Незалежність навіть маленької інститутської газети — подія, коштовність, якою треба дорожити, як набутком виняткової цінності.

Віднині в газеті матиме однаковий голос кожен член колективу — і професор, і доцент, і викладач, і науковий співробітник, і майстер, і робітник, і прибиральниця, і студент. Газетна шпальта дає вільне право на свою думку й позицію комуністу, комсомольцю, рухівцю, члену НСР і СНУМУ, активістові будь-якого нового громадського формування. Обмеження будуть тільки на пропаганду зла і насильства. Озброюємось віднині вселюдським критерієм обстоювання добра і справедливості.

Характерно, що за таку позицію газети розширена вчена рада проголосувала одностайно, хоча в її складі більшість — комуністи і комсомольці. Гадаємо, що

це означає не стільки те, що комуністи і комсомольці проти своїх штабів, як нашу спільну втому від пропаганди примарних ідеалів, фальші і брехні.

Над заголовком газети, як бачите, ніби сам собою стерся від надмірного вживання лозунг «Пролетарі всіх країн, єднайтесь!».

Кого і куди він кликав? Чи були в ньому правда й щирість?

ЧИ БУДЕ ВПІ ДЕРЖУНІВЕРСИТЕТОМ?

Поживемо — побачимо. В усякому разі вчена рада, зваживши на можливість і стан розвитку вузу, надала ректору право клопотатися перед відповідними органами про надання нашому вузу статусу Державного технічного університету.

Коли Угорщина в 56-му підняла народне повстання проти своїх національних гнобителів, радянський пролетар показав їй, де раки зимують.

Коли Чехословаччина в 68-му захотіла гуманного соціалізму, пролетарі, так званої, соціалістичної співдружності «виконали свій міжнародний обов'язок» і задушили пражську весну силою зброї.

Втім, чи варто говорити, що лозунг «Пролетарі всіх країн, єднайтесь!» скомпроментований остаточно? Пролетарі, власне, не залишилися вже ніде в світі. Це гордовита екзотика тільки першої в світі країни соціалізму.

Тому й не дивно, що дальший заклик до єднання соромливо полишає сторінки наших часописів.

Вперше у ВПІ редактор газети був затверджений не парткомом, а розширеною вченою радою. Тільки вона може віднині зняти його з роботи або покарати за

якийсь грубий промах. Звітуватиме редактор перед вченою радою раз на п'ять років.

БАКАЛАВРИ І МАГІСТРИ

Ці два наші слова часто звучали на останньому засіданні вченої ради.

Бакалавр — це спеціаліст, який закінчив навчання у вузі за 4 роки, здобув знання з основних тех-

нічних дисциплін і склав державний екзаме́н.

Магістр — фахівець на порядок вищого гатунку. Відчуваючи запас здібностей для подальшого навчання у вузі, він продовжує здобувати знання, але вже під керівництвом професора, водночас працюючи в ролі його асистента. Магістр готує дисертацію з певною технічною ідеєю (щось середнє між дипломною нашою випускника і кандидатською роботою аспіранта).

Така система вищої освіти панує в усьому світі. Найбільше приваблює в ній метод практичної підготовки фахівця. В Канаді, скажімо, рік розбивається на три семестри по 4 місяці. На першому курсі — вісім місяців навчання, по тому — 4 місяці практики на заводі; після другого курсу — новий спосіб: 4 місяці навчання і 4 місяці практики по чергову. Таким чином, за 4 роки бакалавр має рівно 25 відсотків практичної роботи і

це вже спеціаліст, який щось уміє до пуття робити.

В Америці, та й і в Канаді, є ще й інший метод: після першого курсу — повен рік практичної роботи на підприємстві.

Ну, а в наших вузах з практичними заняттями так і нема системи, яка б цілком влаштувала навчальний процес.

А, може, й не треба її шукати, може, просто позичити у капіталістів?

Всі ці міркування серйозно зважувались на засіданні вченої ради ВПІ. Вирішено уже з наступної осені переводити на бакалаврсько-магістерську систему навчання і наш вуз.

ЗА ОДНЕ СЛОВО — СТО КАРБОВАНЦІВ

В минулому номері ми вже повідомляли, що ректор інституту виділив сто карбованців тому, хто придумає нашої газеті кращу назву. «За інженерні кадри» не подобається навіть технократам, хоча їх багато хто вважає байдужими і глухими до милозвуччя рідного слова.

Перший тур конкурсу вже відбувся. Надійшло близько тридцяти пропозицій. 25 жовтня на засіданні вченої ради Б. І. Мокін зачитував їх. Найоригінальніші «Контакт», «Еврика», «Бісектриса», «Віннітех», «Політех», «Позиція» були визнані такими, за які не варто давати премію.

Деякі автори вирішили взяти не якістю, а кількістю — подали одразу кілька назв. Була спроба виїти прямо на «душ» ректора і дати газеті ім'я «Мокінці».

Певна річ, такий товар не проходить.

Отже, вихід один — думати далі. Ректор продовжив термін конкурсу до 1 грудня.

З „шапкою“ по колу

СПІВРОБІТНИКИ КАФЕДРИ ТЕХНОЛОГІЙ І АВТОМАТИЗАЦІЇ МАШИНОБУДУВАННЯ ПРИДАЛИ І ПОДАРУВАЛИ 3360 ОДНОРАЗОВИХ ШПРИЦІВ ДЛЯ ОБЛАСНОЇ ДИТЯЧОЇ ІНФЕКЦІЙНОЇ ЛІКАРНІ.

Спершу ми взагалі замахнулись на будівництво цілої лікарні. Думали власними силами виготовити проект. Але нам і сказали, що проект уже є, але допомога за умов жакливого бідності медицини дитячої інфекційної лікарні потрібна завше.

Тоді ми пішли «з шапкою» по колу, — зібрали 300 карбованців на свої кафедри, 130 — принесла кафедра опору матеріалів, 270 — кафедра АСУ.

З'ясувалось, що тільки одноразових шприців лікарні кожного дня потрібно щонайменше сто штук. Придали і старший науковий співробітник В. Т. Дядькович вручив їх лікарському колективу на один з «якиххилинок».

Акція милосердя триває. Збираємо гроші і далі.

О. МАЗУР,

науковий співробітник кафедри ТАМ.

„БІЛОГВАРДІЙЦІ“ ...

ХАЙ НЕ ображаються на мене численні викладачі та науковці (істина все ж дорожча), але найбільшу популярність Вінницькому політехнічному принесли за останні роки команди Клубу Веселих і Кмітливих («Гуморини»). Якщо у межах республіки за популярністю з нею може посперечатись наш ректор Б. І. Мокін, то в межах Союзу конкурентів нема. Міркуйте самі — Луцьк і Ленінград, Миколаїв і Одеса, Москва і Київ, Вітебськ і Новосибірськ, Псков і Таллін, Рязань і Львів, Тюмень і Кишинів — ось далеко не повний перелік міст, де не тільки чули, не тільки бачили на власні очі, але сміялись і плескали їй, не шкодуючи долонь.

А в Дніпропетровську, 88-го року команда «моло-

дий, до речі, не увійшов до мого переліку, саме візит команди КВК ВПІ став тим каталізатором, після якого у 85-му році поновились ігри кращих команд вузів — вже наступного року переможець міських змагань, славнозвісна команда Дніпропетровського Держуніверситету, взяла участь у відродженому все-союзному КВК.

«Чому ж тоді Вінниця до цієї пори не представлена у Москві?» — виникає природне питання.

Ну, по-перше, у грудні

дих вчителів» (читай — екс-команда педінституту) вже втратила свій шанс, програвши відбірковий турнір ЦТ у Ленінграді. А, по-друге — вже сьогодні отримано офіційне запрошення на участь вінницької команди у фестивалі «КВК-91» у Тюмені, який буде водночас і відбірковим на сезон. Не сумніваюсь, що Вінницька збірна має бачуватись на команді політехнічного інституту (не повторювати ж помилки 88-го року).

Тут, правда, необхідно зробити невеличкий екскурс у минуле і пояснити деякі аспекти формування команд у нашому місті.

Стже, наприкінці сімдесятих група сміливців вирішила поновити у Вінниці КВК. Навіть сама ця аббревіатура з трьох слів у ті роки вже являла собою символ підризу авторитету нашої «великої держави». Тому, либонь, і була обрана менш дратлива для верхів назва «Гуморина». І пішло, поїхало! Правда, не так просто, як хотілось.

Наприклад, майбутні виступи команд прослуховували до останнього слова,

на іграх завше були присутні «люди» в цивільному, які стежили за кожним порухом гравців і реакцією публіки на ту чи іншу репліку, сценку, натяк. У далекому 79-му команду політеху було оштрафовано за «білогвардійщину». Таким було офіційне формулювання. Команда відмовилась брати участь у турнірі і інтерес до «Гуморини-80» упав настільки, що на її фінал (до речі, безплатний) зійшлися тільки родичі тих, хто перебував на сцені.

Зате наступного року розлучені «білогвардійці» виграли усі сім конкурсів з таким відривом, що два інших учасники вкупі мали значно менше очок, ніж ми одні.

Кількість бажаючих потрапити до команди була такою великою, хоч формули одразу три-чотири гумористичних колективи! Саме тоді і з'явилися в рядах суперників перші «легіонери з політеху». Зараз, до речі, ледь не половина команд ВО «Жовтень» та рок-клубу є випускниками або студентами ВПІ.

Минулий сезон, а розпо-

чався він у листопаді 89-го, для історії команди був найважливішим. Вже на початку грудня «бізнесмени з політеху» здійснили триумфальну подорож до київських однокашників. Шалений успіх у столиці дав такий потужний заряд ентузіазму, що жоден член команди під час зимової сесії не отримав трійки. Це чи не найкраща відповідь тим песимістам і буркотунам, які вважають, що студентів треба одного — або вчитися, або сміятися.

Днями в Івано-Франківську відбудеться регіональний фестиваль КВК, який, напевне, принесе кілька цікавих знайомств з командами Західної України. В травні планується участь в такому ж фестивалі в Луганську.

Не можу не сказати доброго слова про нашого спонсора, директора центру НТТМ В. П. Костильова, який дуже сприяє популяризації гумористів з політеху.

Користуючись нагодою, хочу повідомити, що в середині листопада відбудеться своєрідний огляд найближчого резерву — зустріч команд, першокурсників нашого і педагогічного інститутів.

О. ДАКАЛЮК,

капітан команди.

На фото: капітан власного персоналю (вгорі); «Золота» команда-84» (внизу).

БІ.МОКІН

ДЕВ'ЯТЬ ДНІВ
У КАНАДІ

(Продовження. Початок в номерах 33, 34).

ДЕНЬ ДРУГИЙ
ПО ЗАКІНЧЕННЮ розмови з Брісом Гачінсоном ми одержали від нього програми бакалаврату та магістерської підготовки на факультеті інженерії. Потім була розмова з деканом цього факультету Девідом Бірнсом. Доктор Бірнс (англійець за походженням) перейшов до Канади не так давно. Професор по курсу матеріалознавства (як наш А. О. Жуков) — він є одним з експертів МАГАТЕ з ядерної енергетики. Високий на зріст, з сучасною англійською витримкою та чемністю — одне слово, джентльмен.

Виявилось, що він зацікавлений у студентах зі Східної Європи і вже створив групу сприяння цьому процесові не тільки на факультеті, а й міжуніверситетську (Ватерлоо, Гамільтон, Торонто). Професор Іван Вінницький є членом цієї групи і буде сприяти вирішенню питань навчання українців в канадських університетах.

Від Девіса Бірнса я узнав, що між провінцією Онтаріо та однією з китайських провінцій укладено угоду, згідно якої китайські студенти, направлені з цієї провінції до університетів у Ватерлоо, Гамільтона та Торонто платять за навчання щороку не 10 тисяч доларів, а майже, як канадці — по три тисячі. Різницю в сім тисяч доларів доплачує університетам уряд провінції Онтаріо з фонду допомоги іншим країнам. На факультеті інженерії університету Ватерлоо таких провінційних стипендій для китайців — близько восьми-десяти.

Доктор Девіс Бірнс поставив собі за мету разом з деканатами факультетів інженерії університетів у Торонто і Гамільтоні збільшити цю квоту прийому студентів зі Східної Європи. Як член парламенту України я пообіцяв Девіду Бірнсу сприяти укладенню такої угоди між урядом провінції Онтаріо та урядом нашої республіки. Дуже мені поліпшило настрої в розмові з деканом те, що кожному студенту, котрий навчається за програмою магістра, а також докторантам, уряд провінції виплачує 12 тисяч доларів на рік у вигляді, так званих, «грантів», які видаються че-

рез професора, що погодився бути науковим керівником. Крім того, кожен магістрант та докторант зобов'язаний вести семінарські, лабораторні та практичні заняття за своїм професором у студентів, які навчаються по програмі бакалаврської підготовки. За це вони одержують ще 4 тисячі доларів на рік уже від університету.

Таким чином, у магістранта чи докторанта, котрий заплатив 10 тисяч доларів за навчання, залишається 6 тисяч доларів, яких у Ватерлоо чи Гамільтоні вистачає на життя. Тільки не в Торонто. Тут, в столиці провінції, життя вдвічі дорожче. Тому іноземні студенти можуть вчитися в Торонто тільки за умови, що вони — стипендіати уряду і платять 3 тисячі доларів за навчання. У них тоді залишається 13 тисяч доларів на прожиття. Якщо ж ця сума залишається у студента у Ватерлоо, то за два роки він зможе купити собі «Тойоту» чи «Хонду».

Після розмови з деканом Девідом Бірнсом ми пішли обідати в їдальню для професорського складу. Ця їдальня працює за принципом «шведського стола» — тобто, платиш 10 доларів, але набираєш всього стільки, скільки з'єсиш. Цікавості ради я підрахував скільки видів салатів там було — 18. Оскільки мені захотілося покуштувати кожного, то я взяв по ложці. І коли довів, закушуючи бутербродом з чорною і червоною ікрою, червоною рибою, то на соки та різні там інші смачні речі мене вже не вистачило. Якщо ж додати, що там було і ще зо два десятки всяких напоїв від мінеральної до «кока-коли», півтори десятки різних видів тістечок та тортів, цукерок, а кави чи чаю — наливай скільки хочеш, то зрозумієте, в якій складній ситуації я опинився — очі бачать, а їсти вже нема куди...

Після обіду ми зустрілись з деканом факультету підготовки магістрів та докторів наук Томасом Гарднером. В розмові з цим деканом я зрозумів, що магістранти та докторанти підпорядковані двом деканам (незалежно від спеціальності, тобто, всі, які є в університеті), вони підпорядковані Томасові Гарднеру, а відповідно до спеціаль-

ності — ще й деканові факультету, що готує спеціалістів цього профілю — в нашому випадку Девіду Бірнсу. Але для Томаса Гарднера магістранти та докторанти є учнями, а для Девіда Бірнса — викладачами у студентів бакалаврату. Що стосується професорів, то вони підпорядковані тільки Девіду Бірнсу чи іншому деканові через відповідний департамент спеціальностей. А для факультету Томаса Гарднера вони є тільки корпусом наукових керівників та джерелом «грантів».

Декілька слів про магістерські та докторські дисертації. У магістерській дисертації, яка в Канаді називається магістерською тезою, повинен бути зроблений скрупульозний аналіз всіх наукових робіт, які виконані іншими авторами, що бралися вирішувати цю ж проблему. Мають бути і докази життєздатності висунутої ідеї.

Така дисертація складніша від наших дипломних робіт науково-дослідного характеру, але простіша від наших кандидатських дисертацій. У докторській тезі (дисертації) обов'язковим є скрупульозний доказ того, що авторська ідея за якимсь критерієм краща, ніж всі ті, які були раніше висунуті іншими науковцями. Обов'язковим є розроблення технології чи алгоритму. А необов'язковим є повне вирішення проблеми і впровадження у виробництво. Тобто, вона складніша нашої кандидатської, але значно простіша (за вимогами) нашої докторської.

Тому у нас докторів не так вже й багато, а в Канаді всі професори мають докторську ступінь.

Після розмови з Гарднером Іван Вінницький повіз мене до Торонто, що в 11 кілометрах від Ватерлоо. Поїздили по місту, походили по деяких вулицях, а потім піднялися до приватного ресторану, де була запланована вечерея. Були з нами два канадці українського походження, представники великого бізнесу — віце-президент фірми «Інколімітед» доктор Кирилюк та радник фірми «Шеріт-Гордон» Мацьків.

Темою розмови стали канадські українці, котрі могли б допомогти українському народові у цей складний для республіки пе-

ріод.

Оскільки я ніким для ведення розмов на цю тему не був офіційно уповноважений, то врешті-решт бесіда перейшла на простий обмін думками. Але я зробив висновок, що канадські бізнесмени навіть українського походження не поспішають вкладати свої капітали в розвиток України, доки вона буде в складі СРСР, оскільки вони не вірять в те, що їх кошти і зусилля зможуть суттєво змінити ситуацію в нашій державі. Знецінення карбованця, інфляція, економічна криза дуже швидко, на їх думку, з'єднають якийсь загальнокапітал, що буде вкладено в економіку України, республіки, яка сполучена судинами з'єднана з економікою Союзу. Ми можемо розраховувати тільки на консультації, передачу досвіду, дружнє ставлення, зокрема, приватні пожертвування на медичні чи освітні цілі.

Після вечери заїхали до матері Івана Вінницького, яка проживає в Торонто в квартирі висотного будинку. Там же мешкають інші люди похилого віку, які можуть самі себе обходити. Квартира, звичайно, з усіма комунальними послугами, з видом на озеро.

Мати Івана Вінницького, якій, на мій погляд, більше сімдесяти років (адже Іванові теж незабаром шістьдесят), дуже привітна і жвава жінка з якимсь розумінням та доброю пам'яттю розповіла мені, як приїхала з Австрії до Канади з двома дітьми та двома доларами в кишені. Її чоловіка розстріляли в Західній Україні без суду і слідства. Спасибі, брат чоловіка допоміг їм перебраться з Львівщини до Австрії. Сам він потім теж пропав без вісті.

Жінка дуже уважно стежить за подіями на Україні, дуже хоче добра її народові.

Приїхавши в Канаду, почали з того, що старший син в 15 років пішов працювати до майстерні по ремонту велосипедів, а молодший Іван в 12 років став рознощиком газет та книг. Сьогодні старший має власне підприємство, а молодший — професор університету в Ватерлоо, відомий вчений в галузі хімії металів.

На думку матері Івана Вінницького: якщо народ України не поверне собі бажаня «хотіти», не візьметься дружно за роботу, то нічого не зміниться. Перелякана командно-адміністративна система огортається, і всі ми залишимося рівним в своїй бідності...

Повернувшись ми з Торонто після опівночі. Заночував знову у Вінницьких.

Далі буде.

ДОВІДНИЧОК ГЛАСНОСТІ

Бідному студенту на чай...

Рішенням Ради Міністрів СРСР з 1 січня 1991 року замість 1-го вересня 1991 року, як це було передбачено раніше, буде підвищено розміри стипендій в межах 33 — 45 процентів студентам вищих та учням середніх спеціальних учбових закладів.

Як повідомила редакцію начальник планово-фінансового відділу Інституту Р. В. Куколевська, в нас стипендія збільшиться на 33 проценти, тобто замість 40 становитиме 53 карбованці. Таке підвищення стипендій

торкнеться 4563 студентів.

Одночасно вченою радою прийнято рішення про встановлення 36 персональних стипендій вузу в розмірі 110 карбованців — по 6 на кожний факультет. Раніше розмір таких стипендій становив 90 карбованців і їх було по одній на факультет.

Критерієм для призначення персональних стипендій залишаються успішність у вивченні окремих дисциплін і участь в науково-дослідній роботі.

Автобус з Австрії

Цей незвичайний автобус мало не цілий рік в щоденних подорожах. Але возить він не людей, а виставку вимірних приладів і систем, техніки телебачення й радіомовлення, радіопрошуку й радіонавігації тощо. Якщо подобається — замовляй, а якщо в тебе є щось цікаве на цю тему — пропонуй сам. Фірма «Роді і Шварц» купить неодмінно.

22 і 23 жовтня на запрошення науково-дослідної частини австрійського автобусу гостював у нашому інституті. За цей час з його «начинкою» познайомились понад 500 вчених, викладачів, студентів.

— Організацією екскурсії ми задоволені, — сказав працівник фірми Віктор Котлярський. — Вона була зразковою.

Що ж, гості завше говорять компліменти — це ознака вихованості. Однак, якщо їм щось не до смаку, вдаре не приїжджають.

Тим часом, пан Котлярський збирається до нас знову.

Щось продавати?

Ні. Фірму «Роді і Шварц» зацікавили деякі новинки лабораторії професора М. П. Байди.

СЛІДАМИ НАШИХ ВИСТУПІВ

„Кажуть люди, кажуть“

Завідуючий відділом комітету народного контролю інституту В. Демешко, відгукнувшись на публікацію «Ліфти - інваліди», додав ще факти про погане освітлення території інституту. Про це йшлося в замітці під таким заголовком, опублікованій в номері багатотиражки за 12 жовтня 1990 року.

Тож головному електрику довелось і на цю критику дати відповідь.

Повідомляю, що кожного року службою головного електрика в період вересень — жовтень провадиться ремонт і заміна світильників. Це було зроблено і в жовтні 1989 року. Однак, протягом року, що минув, зловмисники розбили та вкрали багато світильників. Взагалі, більше трьох місяців вони не існують. Тому і буває неосвітленою частина території.

Нині знову проведено ремонт і заміну світильників, зокрема, в районі головного учбового корпусу, корпусів № 1, 2 і тут у вечірній час є освітлення.

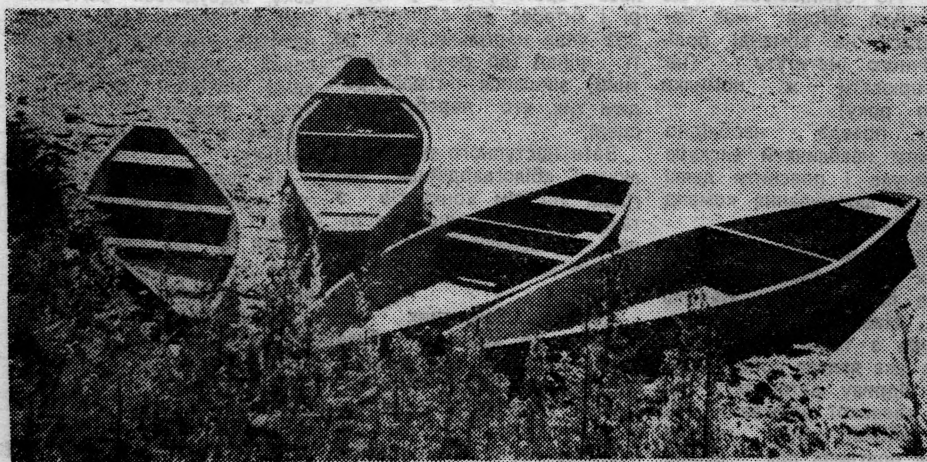
До кінця жовтня буде відремонтоване освітлення в районі ялинкової алеї, біля кафедри технології металів, гаражів. Затримка з цією роботою пов'язана з труднощами в придбанні кабельної продукції для прокладання ліній.

Розробляється проект зовнішнього освітлення, встановленого на високих щоглах, щоб запобігти псування і викраденню світильників.

О. НІКІТІН,
головний енергетик

Наступний номер вийде 16.XI.1990 р.

Редактор
І. ВОЛОШЕНЮК.

ОСІНЬ. СМУТОК. ЧОВНИ. Фото В. ОЧЕРЕТНОГО.